

ANDREJA VUKASOVIĆ
Doktorica medicina
posvećena je tkivnom
inženjeringu, a kada ne
radi, fotografira, jaše i
bavi se trekkingom

MARIJA MARGUŠ
Inženjerka kemijske
tehnologije istražuje
nanocičestice u vodi, a
strast joj je i speleologija

MATEJA DUMBOVIĆ
Doktorica fizike proučava
solarne oluje i svemir.
Sluša rock i heavy metal i
pjeva u crkvenom zboru

DUNJA MARGETA
Inženjerka kemije, koja je
radila na ultrazvučnom
ukljanjanju sumpora iz
dizela, jako voli putovati

Dobitnice međunarodne nagrade Žene u znanosti, čiji bi radovi mogli promijeniti svijet, otkrivaju da će nagradu od 5000 eura potrošiti na putovanja i kredite

NAPISALA KRISTINKA ŠČAVINA • FOTOGRAFIJA MARIO KUČERA

Ženama u znanosti često je teže nego njihovim muškim kolegama, no na kraju se pokaže da se, uz puno upornosti i truda, može postići gotovo sve. Ova nagrada, koju sam dobila za rad na novom procesu ukljanjanja sumpora iz dizelskog goriva uz pomoć ultrazvuka, još je jedan dokaz za to - kaže Dunja Margeta (31), diplomirana inženjerka kemije iz Splita i jedna od četiriju dobitnica međunarodne nagrade Žene u znanosti. Ovo priznanje već desetu godinu zaredom dodjeljuju kozmetička kuća L'Oréal i UNESCO, a cilj mu je promjena percepcije uloge žena u znanosti i društvu. Dunja, koja inače radi kao asistentica na Zavodu za mjerenje i automatsko vođenje procesa, velika je poklonica ekologije i posebno je veseli što bi njezin rad mogao pridonijeti čišćem zraku, a time i kvalitetnijem životu ljudi. A tome bi, smatra, znanost trebala i služiti. Nagradu vrijednu 5000 eura namjerava potrošiti na putovanje po Španjolskoj ili Rusiji, a putovati, i to u Japan, namjerava i Sinjanka Andreja Vukasović (31), doktorica medicine koja doktorski rad izražuje na Zavodu za histologiju i embriologiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

- Osjećam se privilegirano jer radim ono što volim, a pritom ljudi mogu imati velike koristi od toga. Dio sam velikog međunarodnog tima koji se bavi tkivnim inženjeringom - u laboratoriju, iz uzorka uzetog s hrskavice nosnog septuma, proizvodimo tkivo za regeneraciju istrošenih hrskavica na tijelu. Problem s hrskavicom dosad su se rješavali samo operacijom, no sada će to biti moguće na puno jednostavniji način. Eksperimentalna terapija po našoj metodi već je u fazi kliničkih ispitivanja u nekoliko europskih bolnica, a među njima je i zagrebački KB Sveti Duh - kaže Andreja Vukasović koja će u lipnju u Kyotu sudjelovati na kongresu s temom novih koncepata u regeneraciji hrskavice. Zbog posla je, priznaje, zapustila omiljene zanimacije - trekking, fotografiju i jahanje koje je obiteljska tradicija jer joj je otac instruktor i poznati sinjski alkar Damir Vukasović.

OEČIVIM STOPAMA No zato je Osječanka Marija Marguš (30), inženjerka kemijske tehnologije i kći našeg poznatog doktora biologije Druge Marguša, nastavila očevim stopama - znanstvena je novakinja na Zavodu za istraživanje mora i okoliša pri Institutu Ruder Bošković.

- Uz oca, koji radi kao stručni voditelj NP Krka, od malih sam nogu zavoljela more i istraživanja. Tema moje disertacije je razvoj jednodnevne metode za detekciju određenih vrsta nanočestica u vodi. Naime, sve dosad korištene metode su ili vrlo skupe ili jako složene, tako da se o ponajprije nanočestice u vodi ne zna onoliko koliko bi trebalo - kaže Marija Marguš koja, osim voda, strasveno privlače i spije. Zato novca kojim je dobila kao nagradu planira potrošiti na speleološku ekspediciju u Italiju. I dok nju zanimaju vode i podzemlje, pogled Zagrepčanke Mateje Dumbović (31) uperen je u nebo. Specijaliznost se doktorice fizike zaposlene u Opservatoriju Hvar je proučavanje solarnih oluja i svemirska prognoznika.

- Solarne oluje mogu biti vrlo opasne za Zemlju jer uzrokuju smetnje na satelitima, preopterećenje elektroenergetskih sustava, smetnje u navigacijskim uređajima. Većina dosadašnjih modela za njihovo proučavanje mogla ih je predvidjeti samo jedan sat unaprijed pa je bilo teško prognozirati hoće li ostaviti posljedice na Zemlji. Međunarodni tim znanstvenika, u kojem sam sudjelovala, osmislio je novi model, koji može predvidjeti solarne oluje od jednog do čak četiri dana unaprijed. Također, napravili smo potpuno automatizirani sustav upozorenja, odnosno računalni program koji detektira što se događa na Suncu - objašnjava Mateja Dumbović, rokerica i heavymetalica kojoj je hobi - pjevanje u crkvenom zboru Sv. Barbare Panis Angelicus. A svojih 5000 eura potrošit će na smanjenje rate kredita za stan. ■

DRUGO LICE NAŠIH NAJBOLJIH ZNANSTVENICA